

Số: /BC-UBND

Bình Định, ngày tháng năm 2021

BÁO CÁO

Tổng kết Đề án đẩy mạnh thanh toán qua ngân hàng đối với các dịch vụ công: thuế, điện, nước, học phí, viện phí và chi trả các chương trình an sinh xã hội trên địa bàn tỉnh Bình Định

Kính gửi: Ngân hàng Nhà nước Việt Nam

Thực hiện Quyết định số 241/QĐ-TTg ngày 23/02/2018 của Thủ tướng Chính phủ về việc phê duyệt Đề án đẩy mạnh thanh toán qua ngân hàng đối với các dịch vụ công: thuế, điện, nước, học phí, viện phí và chi trả các chương trình an sinh xã hội (gọi tắt là Đề án); theo yêu cầu của Ngân hàng Nhà nước Việt Nam tại Văn bản số 7897/NHNN-TT ngày 29/10/2020 về việc tổng kết Đề án đẩy mạnh thanh toán qua ngân hàng đối với việc thu phí các dịch vụ công, UBND tỉnh Bình Định kính báo cáo kết quả triển khai thực hiện Đề án trên địa bàn tỉnh như sau:

I. ĐÁNH GIÁ CHUNG VỀ TÌNH HÌNH TRIỂN KHAI ĐỀ ÁN

1. Đánh giá về công tác chỉ đạo triển khai Đề án

UBND tỉnh Bình Định đã ban hành Quyết định triển khai thực hiện Đề án¹; theo đó, xác định cụ thể các mục tiêu phấn đấu chủ yếu của tỉnh đến năm 2020, các nhiệm vụ, lộ trình và trách nhiệm của các cơ quan, đơn vị, doanh nghiệp liên quan trên địa bàn tỉnh trong giai đoạn 2019 – 2020 phải triển khai thực hiện có hiệu quả các nhiệm vụ được giao tại Kế hoạch.

Để đảm bảo đạt được các mục tiêu đã đề ra trong giai đoạn 2019 – 2020; UBND tỉnh Bình Định đã ban hành Chỉ thị² yêu cầu các cơ quan, tổ chức, đơn vị, doanh nghiệp có liên quan tập trung triển khai quyết liệt, đồng bộ các giải pháp đẩy mạnh phát triển thanh toán không dùng tiền mặt nói chung và thanh toán qua ngân hàng đối với dịch vụ công, chi trả các chương trình an sinh xã hội nói riêng.

2. Đánh giá chung về thực trạng triển khai và tiềm năng phát triển

2.1. Đánh giá chung thực trạng triển khai

2.1.1. Mục tiêu chung

Qua thời gian triển khai Đề án, hoạt động thanh toán qua ngân hàng đối với dịch vụ công và chi trả các chương trình an sinh xã hội trên địa bàn tỉnh đã có những chuyển biến tích cực, cơ bản đạt được các mục tiêu đặt ra. Theo đó, thanh toán qua

¹ Quyết định số 852/QĐ-UBND ngày 18/3/2019 của UBND tỉnh Bình Định về việc ban hành Kế hoạch triển khai thực hiện Quyết định số 241/QĐ-TTg ngày 23/02/2018 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Đề án đẩy mạnh thanh toán qua ngân hàng đối với các dịch vụ công: thuế, điện, nước, học phí, viện phí và chi trả các chương trình an sinh xã hội trên địa bàn tỉnh Bình Định (gọi tắt là Quyết định 852).

² Chỉ thị số 15/CT-UBND ngày 25/8/2020 của UBND tỉnh Bình Định về việc đẩy mạnh triển khai các giải pháp phát triển thanh toán không dùng tiền mặt trên địa bàn tỉnh Bình Định.

ngân hàng trong khu vực dịch vụ công được mở rộng và tăng cường; thói quen sử dụng tiền mặt của người dân trong thanh toán các dịch vụ công: điện, nước, thuế, viện phí... đã chuyển biến tích cực, nhất là tại khu vực thành thị; hiệu quả quản lý, giám sát của các cơ quan quản lý nhà nước được nâng cao, góp phần đẩy mạnh công tác phòng, chống tham nhũng và tội phạm kinh tế trên địa bàn tỉnh; đảm bảo an ninh, an toàn và hiệu quả hoạt động của các hệ thống thanh quyết toán, các dịch vụ, phương tiện thanh toán không dùng tiền mặt...

2.1.2. Mục tiêu cụ thể

- Mục tiêu 1³: “80% giao dịch nộp thuế tại các thành phố trực thuộc Trung ương, thành phố thuộc tỉnh thực hiện qua ngân hàng; 100% Kho bạc Nhà nước các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương; Kho bạc Nhà nước quận, thành phố, thị xã thuộc tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương có thiết bị chấp nhận thẻ ngân hàng phục vụ việc thu Ngân sách Nhà nước”

Đến ngày 31/12/2020, tỷ lệ thu, nộp các khoản thu ngân sách Nhà nước (gọi tắt là NSNN) qua hệ thống các ngân hàng thương mại (gọi tắt là NHTM) đạt 95,5% tổng số thu ngân sách trên địa bàn; trong đó, 100% giao dịch nộp thuế trên địa bàn thực hiện qua ngân hàng (vượt mục tiêu đặt ra tại Đề án). Hiện nay, trên địa bàn tỉnh đang có 01 kho bạc trang bị 01 thiết bị chấp nhận thẻ ngân hàng (gọi tắt là POS), đạt tỷ lệ 9% trên tổng số kho bạc (thấp hơn mục tiêu đặt ra tại Đề án). Thực hiện chủ trương của Kho bạc Nhà nước (gọi tắt là KBNN) Trung ương, trong năm 2017 KBNN Quy Nhơn (hiện đã rút máy về do đơn vị sáp nhập với KBNN tỉnh) và KBNN An Nhơn đã lắp đặt máy POS tại đơn vị để phục vụ nhu cầu nộp NSNN của các cá nhân, tổ chức trên địa bàn. Tuy nhiên, từ khi lắp đặt cho đến nay, người nộp NSNN tại tỉnh chưa có nhu cầu sử dụng máy POS tại đơn vị KBNN để nộp mà ưu tiên hình thức chuyển khoản qua NHTM. Đến nay, KBNN Trung ương vẫn chưa có công văn yêu cầu lắp đặt thêm máy POS cho các KBNN khác trên địa bàn.

- Mục tiêu 2:⁴ “70% công ty điện lực chấp nhận hóa đơn tiền điện qua ngân hàng; tại địa bàn thành phố, quận, thị xã thuộc tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương phần đầu 70% số tiền điện được thanh toán qua ngân hàng”

Đến cuối năm 2020, 100% các Công ty, chi nhánh điện lực trên địa bàn tỉnh chấp nhận hóa đơn thanh toán qua ngân hàng; số tiền điện thanh toán qua ngân hàng đạt 74,41% trên tổng số tiền điện đã thu (vượt mục tiêu đặt ra tại Đề án).

- Mục tiêu 3⁵: “70% công ty nước chấp nhận thanh toán hóa đơn tiền nước qua ngân hàng; 50% cá nhân, hộ gia đình ở các thành phố lớn thực hiện thanh toán tiền nước qua ngân hàng”

Đến cuối năm 2020, 100% đơn vị trực thuộc Công ty CP Cấp thoát nước Bình Định chấp nhận hóa đơn thanh toán qua ngân hàng; 6,15% số đơn vị, doanh nghiệp,

³ Tại Quyết định 852, UBND tỉnh Bình Định đề ra mục tiêu “80% giao dịch nộp thuế trên địa bàn tỉnh thực hiện qua ngân hàng; 100% Kho bạc Nhà nước trên địa bàn có thiết bị chấp nhận thẻ ngân hàng phục vụ việc thu Ngân sách Nhà nước”.

⁴ Tại Quyết định 852, UBND tỉnh Bình Định đề ra mục tiêu “70% các Công ty, chi nhánh điện lực trên địa bàn tỉnh chấp nhận hóa đơn thanh toán qua ngân hàng; 70% số tiền điện được thanh toán qua ngân hàng”.

⁵ Tại Quyết định 852, UBND tỉnh Bình Định đề ra mục tiêu “100% công ty nước chấp nhận thanh toán hóa đơn tiền nước qua ngân hàng; 50% số đơn vị, doanh nghiệp, hộ gia đình, cá nhân tại thành phố Quy Nhơn thực hiện thanh toán tiền nước qua ngân hàng”.

hộ gia đình, cá nhân tại thành phố Quy Nhơn thực hiện thanh toán tiền nước qua ngân hàng (tăng 0,21% so với cuối năm 2019; đạt 12,30% mục tiêu đặt ra tại Đề án). Mặc dù Công ty CP Cấp thoát nước Bình Định đã có những bước chuẩn bị về hạ tầng kỹ thuật, tạo điều kiện thuận lợi để khách hàng thanh toán không dùng tiền mặt nhưng việc triển khai thanh toán hóa đơn tiền nước qua ngân hàng vẫn chưa thật sự hiệu quả do nhu cầu, thói quen, tâm lý thanh toán hóa đơn của người dân.

- Mục tiêu 4⁶: *“100% trường đại học, cao đẳng chấp nhận thanh toán học phí qua ngân hàng và 80% số sinh viên tại các trường đại học, cao đẳng nộp học phí qua ngân hàng”*

Đến nay, tỷ lệ các trường đại học, cao đẳng trên địa bàn tỉnh đã chấp nhận hóa đơn thanh toán qua ngân hàng đạt 100%. Đến ngày 31/12/2020, tỷ lệ sinh viên tại các trường đại học, cao đẳng nộp học phí qua ngân hàng đạt khoảng 50 - 98% (đạt được mục tiêu đặt ra tại Đề án).

- Mục tiêu 5⁷: *“Phấn đấu 50% bệnh viện tại các thành phố lớn chấp nhận thanh toán viện phí qua ngân hàng”*

Đến thời điểm hiện tại, hầu hết các cơ sở y tế trên địa bàn tỉnh (20 đơn vị thuộc ngành Y tế tỉnh Bình Định và 03 đơn vị trực thuộc Trung ương) đã chấp nhận thanh toán phí dịch vụ khám, chữa bệnh qua ngân hàng (vượt mục tiêu đặt ra tại Đề án).

- Mục tiêu 6⁸: *“Tại địa bàn thành phố, quận, thị xã thuộc tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương, phấn đấu 20% số tiền chi trả an sinh xã hội được thực hiện qua ngân hàng”*

Đến ngày 31/12/2020, 55% số tiền chi lương hưu, bảo hiểm xã hội (BHXH) 01 lần, bảo hiểm thất nghiệp, trợ cấp ốm đau thai sản, nghỉ dưỡng sức được chi trả qua hệ thống ngân hàng (vượt mục tiêu đặt ra tại Đề án).

2.2. Tiềm năng phát triển

Hiện nay, phương thức thanh toán tiền mặt đang giảm dần, thay vào đó là xu hướng thanh toán không dùng tiền mặt, nhất là sau đợt dịch Covid-19 vừa qua. Cùng chung xu hướng đó, ngày 06/7/2020, UBND tỉnh Bình Định đã ban hành Kế hoạch số 49/KH-UBND thực hiện Chiến lược tài chính toàn diện quốc gia đến năm 2025, định hướng đến năm 2030 trên địa bàn tỉnh. Tại Kế hoạch, UBND tỉnh Bình Định đã lồng ghép các nhiệm vụ và giải pháp nhằm đạt mục tiêu *“mọi người dân và doanh nghiệp trên địa bàn tỉnh đều được tiếp cận và sử dụng an toàn, thuận tiện các sản phẩm, dịch vụ tài chính phù hợp nhu cầu, với chi phí hợp lý, do các tổ chức được cấp phép cung ứng một cách có trách nhiệm và bền vững”*; trong đó, chú trọng tới nhóm đối tượng là *“dân cư nông thôn, vùng sâu, vùng xa, người có thu nhập thấp, người yếu thế”*, phát triển đa dạng các tổ chức cung ứng, các kênh phân phối hỗ trợ phát triển thanh toán ở khu vực nông thôn, vùng sâu, vùng xa... Trên cơ sở đó, trong thời gian tới, số lượng giao dịch thanh toán không dùng tiền mặt tại khu vực nông thôn, vùng sâu, vùng xa sẽ

⁶ Tại Quyết định 852, UBND tỉnh Bình Định đề ra mục tiêu *“100% trường đại học, cao đẳng trên địa bàn chấp nhận thanh toán học phí qua ngân hàng; 80% sinh viên đóng học phí qua ngân hàng”*.

⁷ Tại Quyết định 852, UBND tỉnh Bình Định đề ra mục tiêu *“30% các bệnh viện trên địa bàn tỉnh chấp nhận thanh toán viện phí qua ngân hàng”*.

⁸ Tại Quyết định 852, UBND tỉnh Bình Định đề ra mục tiêu *“30% số tiền chi trả an sinh xã hội trên địa bàn tỉnh qua hệ thống ngân hàng”*.

có xu hướng tăng, tạo điều kiện thuận lợi để đẩy mạnh thanh toán qua ngân hàng đối với dịch vụ công và chi trả an sinh xã hội tại khu vực này.

Bên cạnh đó, các cơ quan, đơn vị, doanh nghiệp cung ứng dịch vụ công trên địa bàn, nhất là các cơ sở y tế, giáo dục sẽ tiếp tục thực hiện các biện pháp đẩy mạnh thanh toán qua ngân hàng, trong đó chú trọng hình thức thanh toán điện tử. Phần đầu trong thời gian tới 100% trường học, bệnh viện, công ty điện, nước, vệ sinh môi trường, viễn thông bưu chính trên địa bàn đô thị phối hợp thực hiện thanh toán qua ngân hàng.

II. KẾT QUẢ TRIỂN KHAI CỤ THỂ

1. Đánh giá kết quả thực hiện các mục tiêu cụ thể của Đề án

1.1. Đối với dịch vụ thu NSNN

Trong thời gian qua, KBNN tỉnh, Cục Thuế tỉnh, Cục Hải quan Bình Định cùng với hệ thống ngân hàng Bình Định đã phối hợp triển khai các giải pháp tăng cường kết nối, trao đổi thông tin dữ liệu để hỗ trợ công tác quản lý, thu thuế, đẩy nhanh tốc độ thanh toán các giao dịch nộp thuế điện tử.

KBNN cấp tỉnh, cấp huyện đã chủ trì, phối hợp với cơ quan Thuế, các NHTM - nơi KBNN mở tài khoản thanh toán cũng như tài khoản chuyên thu - thường xuyên hướng dẫn bổ sung quy trình ủy nhiệm thu NSNN qua hệ thống ngân hàng, kịp thời phối hợp xử lý các sai sót, vướng mắc phát sinh. Ngoài ra, KBNN tỉnh đã phối hợp với các cơ quan ra quyết định xử phạt (Công an tỉnh) thực hiện thu các khoản nộp phạt trong lĩnh vực giao thông, môi trường, quản lý hành chính, kinh tế, xuất nhập cảnh... theo biên bản xử phạt vi phạm hành chính qua các NHTM được ủy quyền.

Các NHTM đã đầu tư cơ sở hạ tầng kết nối với cơ quan Hải quan, cơ quan Thuế, KBNN; cải tiến, đa dạng hóa các kênh thu, nộp thuế, tạo nhiều tiện ích cho doanh nghiệp và người nộp thuế.

Đến nay, KBNN tỉnh đã mở 31 tài khoản thanh toán và chuyên thu ở 05 NHTM lớn trên địa bàn là: Chi nhánh Ngân hàng TMCP Đầu tư và Phát triển Việt Nam (BIDV), Chi nhánh Ngân hàng TMCP Công Thương Việt Nam (Vietinbank), Chi nhánh Ngân hàng TMCP Ngoại Thương Việt Nam (Vietcombank), Ngân hàng Nông nghiệp và Phát triển nông thôn chi nhánh Bình Định (Agribank), Ngân hàng TMCP Quân đội chi nhánh Bình Định (MB bank). Đến ngày 31/12/2020, tổng thu NSNN trên địa bàn tỉnh là 10.170.798 triệu đồng; trong đó, thu qua NHTM 9.717.717 triệu đồng, đạt tỷ lệ 95,5% trên tổng số thu, tăng 4% so với cuối năm 2019. Tỷ lệ doanh nghiệp thực hiện nộp thuế điện tử đến 31/12/2020 đạt 99%, tăng 1,21% so với cuối năm 2019. Tổng số thuế được các doanh nghiệp, tổ chức, cá nhân nộp qua ngân hàng đạt 100%, tương ứng 100% giao dịch nộp thuế qua ngân hàng.

1.2. Đối với dịch vụ thanh toán tiền điện

Công ty Điện lực Bình Định đã xây dựng và thực hiện phương án thu tiền điện qua tài khoản ngân hàng, rà soát và vận động khách hàng trên địa bàn đơn vị quản lý thanh toán tiền điện qua các tài khoản lương đối với các cơ quan, doanh nghiệp được hưởng lương từ NSNN, các cơ quan đơn vị thuộc khối doanh nghiệp...

Đến cuối năm 2020, 100% công ty, chi nhánh điện lực trên địa bàn tỉnh chấp nhận hóa đơn thanh toán qua ngân hàng. Theo đó, số tiền điện thanh toán qua ngân hàng ước đạt 75% trên tổng số tiền điện đã thu (tăng 2,74% so với cuối năm 2019), tương ứng với số khách hàng thanh toán qua ngân hàng đạt 36% trên tổng số khách hàng dùng điện (tăng 11,75% so với cuối năm 2019).

1.3. Đối với dịch vụ thanh toán tiền nước

Công ty CP Cấp thoát nước Bình Định đang triển khai các giải pháp đẩy mạnh thanh toán hóa đơn tiền nước qua ngân hàng như: xây dựng chương trình quản lý, chuẩn hóa thông tin dữ liệu khách hàng, ký hợp đồng dịch vụ thanh toán hóa đơn tiền nước với các NHTM⁹ trên địa bàn tỉnh, tạo điều kiện thuận lợi để khách hàng sử dụng dịch vụ thanh toán qua ngân hàng...

Nhìn chung, công tác triển khai dịch vụ thanh toán hóa đơn tiền nước qua ngân hàng của Công ty CP Cấp thoát nước Bình Định đã có bước đầu hiệu quả. Đến cuối tháng 12/2020, 100% đơn vị trực thuộc Công ty CP Cấp thoát nước Bình Định chấp nhận hóa đơn thanh toán qua ngân hàng. Theo đó, số tiền nước thanh toán qua ngân hàng ước đạt 27,85% trên tổng số tiền nước đã thu (tăng 1,69% so với cuối năm 2019), tương ứng với số hóa đơn tiền nước thanh toán qua ngân hàng đạt 5,83% (tăng 2,1% so với cuối năm 2019). Số đơn vị, doanh nghiệp, cá nhân, hộ gia đình tại thành phố Quy Nhơn thanh toán tiền nước qua ngân hàng ước đạt 6,15% (tăng 0,21% so với cuối năm 2019). Mặc dù tỷ lệ số tiền nước và hóa đơn tiền nước thanh toán qua ngân hàng có xu hướng tăng qua các năm nhưng tốc độ tăng vẫn còn chậm.

1.4. Đối với dịch vụ thanh toán tiền học phí

Trong giai đoạn 2019 - 2020, Sở Giáo dục và Đào tạo đã triển khai các giải pháp đẩy mạnh thanh toán học phí qua ngân hàng đến các trường trung học phổ thông (gọi tắt là THPT) và đơn vị trực thuộc; qua đó đạt được những kết quả ban đầu, cụ thể: Đến cuối năm 2020, 15% các trường THPT trên địa bàn tỉnh chấp nhận thanh toán học phí qua ngân hàng, tỷ lệ học phí THPT thanh toán qua ngân hàng ước đạt 12%. Tuy nhiên, việc chỉ đạo để các trường học phối hợp với các NHTM trên địa bàn đẩy mạnh phát triển các hình thức thẻ học đường để thu học phí còn gặp nhiều khó khăn.

Nhằm đẩy mạnh thanh toán học phí qua ngân hàng, các trường đại học, cao đẳng trên địa bàn đã có các biện pháp tuyên truyền, vận động, khuyến khích sinh viên, học viên nộp học phí, lệ phí thông qua ngân hàng; ngoài ra, thông tin chuẩn hóa của sinh viên (mã sinh viên, mã lớp) cũng được ghi đầy đủ trên các thông báo học phí, lệ phí nhằm thuận lợi cho việc xuất chứng từ thanh toán. Qua đó, 100% trường đại học, cao đẳng trên địa bàn đã chấp nhận hóa đơn thanh toán qua ngân hàng; trong đó có 03 trường đại học, cao đẳng đã lắp đặt máy POS tại đơn vị là Trường Đại học Quy Nhơn (01 máy), Trường Cao đẳng Bình Định (03 máy), Trường Cao đẳng y tế Bình Định (01 máy). Đến ngày 31/12/2020, tỷ lệ sinh viên tại các trường đại học, cao đẳng nộp học phí qua ngân hàng đạt khoảng 50 - 98%; riêng tại Trường Cao đẳng Bình Định, số sinh viên thanh toán qua ngân hàng đạt 10%.

1.5. Đối với dịch vụ thanh toán tiền viện phí

⁹ Các ngân hàng: BIDV, Agribank, Vietcombank, Vietinbank, SCB...

Sở Y tế đã có văn bản chỉ đạo các đơn vị trong ngành thực hiện quán triệt ý nghĩa và lợi ích của thanh toán không dùng tiền mặt trong toàn bộ công chức, viên chức và người lao động của đơn vị theo Nghị quyết số 02/NQ-CP ngày 01/01/2019 của Chính phủ và Quyết định số 241/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ; khẩn trương xây dựng kế hoạch, bố trí nguồn lực và các điều kiện để triển khai các giải pháp thanh toán không dùng tiền mặt phù hợp với điều kiện của đơn vị; chủ động phối hợp với các ngân hàng, tổ chức cung ứng dịch vụ trung gian thanh toán hợp pháp để thanh toán chi phí dịch vụ y tế bằng phương thức thanh toán không dùng tiền mặt; triển khai nhiều giải pháp thanh toán để người dân dễ dàng và thuận lợi thanh toán chi phí dịch vụ y tế qua ngân hàng...

Các đơn vị trong ngành Y tế đã có bảng thông báo, hướng dẫn nội dung chuyên tiền, công khai số tài khoản... để giúp người dân thuận lợi thực hiện thanh toán tiền viện phí qua ngân hàng; thường xuyên triển khai các phương thức truyền thông nhằm tuyên truyền, hướng dẫn người dân về ý nghĩa và tiện ích quan trọng của thanh toán điện tử, góp phần thuyết phục người dân từ bỏ thói quen sử dụng tiền mặt trong thanh toán tiền viện phí.

Nhìn chung, hầu hết các cơ sở y tế trên địa bàn (bệnh viện, trung tâm y tế...) đã chấp nhận thanh toán phí dịch vụ khám, chữa bệnh qua ngân hàng; trong đó, đến cuối tháng 12/2020 có 21/23 đơn vị (chiếm tỷ lệ 91,3%, tăng 10 đơn vị so với cuối năm 2019) triển khai phối hợp với các ngân hàng trên địa bàn lắp đặt thiết bị chấp nhận thẻ (ước 29 máy) tại phòng thu viện phí. Tuy nhiên, số tiền viện phí thanh toán qua ngân hàng tại các đơn vị chưa đáng kể, ước đến cuối năm 2020 chỉ đạt từ 0 – 8,52%.

1.6. Đối với dịch vụ chi trả an sinh xã hội

Trong thời gian qua, BHXH tỉnh đã phối hợp với Sở Lao động – Thương binh và Xã hội và Trung tâm Dịch vụ việc làm Bình Định tuyên truyền, vận động người thụ hưởng trợ cấp thất nghiệp nhận chế độ và nộp số chi sai qua tài khoản ngân hàng. Bên cạnh đó, BHXH tỉnh đã phối hợp ban hành các văn bản chỉ đạo BHXH các huyện, thị xã thực hiện đẩy mạnh khuyến khích, vận động người thụ hưởng chính sách an sinh xã hội trên địa bàn nhận thanh toán chế độ qua hệ thống NHTM. Công tác thanh toán tiền khám chữa bệnh, bảo hiểm y tế trực tiếp và hoàn trả tiền thu BHXH tự nguyện, bảo hiểm y tế nộp thừa cũng được triển khai thanh toán qua tài khoản cá nhân của người hưởng, đạt tỷ lệ 90%. Ngoài ra, BHXH tỉnh cũng đang thực hiện vận động thanh toán trực tiếp các chế độ ngắn hạn (ốm đau, thai sản, nghỉ dưỡng sức – phục hồi sức khỏe, tai nạn lao động) vào tài khoản cá nhân của người lao động, giảm dần thanh toán về đơn vị sử dụng lao động nhằm đảm bảo số tiền thanh toán chế độ đến trực tiếp với người thụ hưởng kịp thời.

Về các khoản chi an sinh xã hội khác (trợ cấp ưu đãi cho người có công với cách mạng, bảo trợ xã hội): do đặc thù của đối tượng thụ hưởng (thường là các cá nhân không có tài khoản ngân hàng) nên các khoản chi an sinh xã hội này hiện không thực hiện thanh toán qua ngân hàng mà được Sở Lao động – Thương Binh và Xã hội phối hợp với Bưu điện tỉnh triển khai chi trả qua tất cả các Bưu cục, điểm bưu điện văn hóa xã trên toàn mạng lưới.

Đến ngày 31/12/2020, tỷ lệ người nhận các chế độ (lương hưu, BHXH 1 lần, bảo hiểm thất nghiệp và trợ cấp ốm đau thai sản, nghỉ dưỡng sức) qua tài khoản ngân

hàng đạt 70% trên tổng số người thụ hưởng (tăng 14,1% so với cuối năm 2019), tương ứng số tiền an sinh xã hội chi trả qua ngân hàng đạt 55% (tăng 23% so với cuối năm 2019).

2. Đánh giá tình hình triển khai các nhiệm vụ của Đề án

2.1. Về việc triển khai ứng dụng các hình thức, phương thức mới, hiện đại phục vụ thanh toán qua ngân hàng đối với dịch vụ công và chi trả an sinh xã hội

2.1.1. Mở rộng thêm mạng lưới máy POS tại các đơn vị KBNN, các bệnh viện, trường học để phục vụ thanh toán qua ngân hàng

Các NHTM trên địa bàn đã đẩy mạnh thực hiện các giải pháp mở rộng mạng lưới máy POS tại các đơn vị cung ứng dịch vụ công để phục vụ thanh toán qua ngân hàng như: thường xuyên khảo sát nhu cầu thanh toán thẻ tại các đơn vị, trường hợp đáp ứng được quy định số lượng giao dịch thì ngân hàng sẽ tiến hành lắp đặt; chủ động tiếp cận nhóm khách hàng bệnh viện và thực hiện lắp đặt máy POS tại các bệnh viện, trung tâm y tế các huyện, thị xã trên địa bàn tỉnh để triển khai dịch vụ thanh toán viện phí qua ngân hàng; phối hợp với các đơn vị như: Công ty Điện lực Bình Định, Công ty CP Cấp thoát nước Bình Định... triển khai lắp đặt máy POS tại đơn vị hoặc máy POS di động cho cán bộ thu tiền điện, nước để thực hiện quét thẻ trực tiếp cho khách hàng...

Đến cuối tháng 12/2020, trên địa bàn tỉnh có 01 kho bạc (01 máy), 21 cơ sở y tế (29 máy) và 03 trường đại học, cao đẳng (05 máy) lắp đặt máy POS tại đơn vị. Công ty Điện lực Bình Định không triển khai lắp đặt máy POS vì đơn vị tập trung thực hiện thu hộ tiền điện qua ngân hàng, tổ chức trung gian thanh toán và Tổ dịch vụ bán lẻ điện năng.

2.1.2. Áp dụng các sản phẩm, dịch vụ thanh toán không dùng tiền mặt trong thu, nộp thuế, thanh toán hóa đơn định kỳ (tiền điện, tiền nước, học phí), viện phí, chi trả lương, trợ cấp từ BHXH

Hiện nay, các NHTM trên địa bàn đang thực hiện cung cấp dịch vụ thu hộ các khoản thuế, phí trước bạ thông qua chương trình tài chính công, chương trình thanh toán song phương phối hợp với KBNN tỉnh; dịch vụ thu hộ KBNN tại Bộ phận 01 cửa¹⁰; dịch vụ thu hộ thuế điện tử phối hợp với Cục Thuế tỉnh; dịch vụ thu thuế điện tử, thuế thông quan phối hợp với Cục Hải Quan Bình Định; dịch vụ thu hộ tiền điện; dịch vụ thu hộ tiền nước; dịch vụ thu hộ học phí; dịch vụ thu hộ viện phí tại các bệnh viện; dịch vụ chi trả lương hưu, trợ cấp, BHXH... Các dịch vụ này được phát triển trên nhiều kênh thanh toán: tại quầy, tại các máy giao dịch tự động (gọi tắt là ATM), qua POS, Mobile Banking, Internet Banking... và được tích hợp với các ứng dụng trên điện thoại di động như: Smartbanking, Ví điện tử MoMo, Payoo, AirPay, ZaloPay, Samsung Pay, QR code...

Các NHTM hiện đang tiếp tục đẩy mạnh phát triển và ứng dụng các sản phẩm, dịch vụ thanh toán không dùng tiền mặt trong dịch vụ công và chi trả an sinh xã hội như: phát triển Hệ thống thanh song phương với KBNN; ứng dụng hệ thống nộp thuế điện tử và thuế thông quan trực tuyến hoặc trên chương trình Internet Banking; kết

¹⁰ Vietinbank Bình Định thực hiện thu hộ KBNN Quy Nhơn tại Bộ phận 01 cửa của UBND thành phố Quy Nhơn.

nổi thanh toán hóa đơn với Công ty Điện lực Bình Định, Tổng Công ty Điện lực Miền Trung, Công ty CP Cấp thoát nước Bình Định, Trung tâm nước sạch và vệ sinh môi trường nông thôn Bình Định; phối hợp với Sở Lao động - Thương binh và Xã hội chi tiền trợ cấp cho người có công trong toàn tỉnh qua hệ thống thẻ (Agribank); phối hợp với Liên đoàn Lao động tỉnh thực hiện thanh toán kinh phí công đoàn (Agribank); phối hợp với các đơn vị Công Đoàn (thị xã An Nhơn, thị xã Hoài Nhơn, các huyện Phù Cát, Phù Mỹ) để triển khai dịch vụ thu kinh phí Công đoàn tập trung qua hệ thống thanh toán trên cơ sở Văn bản thỏa thuận hợp tác giữa Ngân hàng TMCP Công thương Việt Nam và Tổng Liên Đoàn Lao động Việt Nam (Vietinbank Phú Tài); xây dựng gói sản phẩm tài khoản thanh toán chuyên dùng để trả lương cho các đối tượng là cán bộ, công chức, người lao động thuộc các cơ quan, đơn vị hưởng lương từ NSNN (Ngân hàng TMCP Á Châu chi nhánh Bình Định, Ngân hàng TMCP Hàng Hải chi nhánh Bình Định)...

2.1.3. Phát triển thêm các sản phẩm thẻ ngân hàng đa năng, đa dụng cho phép thực hiện các giao dịch thu, nộp thuế, thu phí cầu đường, nhận tiền BHXH, nộp học phí, viện phí với nhiều hình thức thanh toán.

Các NHTM trên địa bàn đã triển khai ứng dụng các sản phẩm thẻ đa năng, đa dụng như: ATM ghi có, thẻ Debit VISA, thẻ tín dụng quốc tế (VISA, Master, JCB...), thẻ chip nội địa contactless cho phép thực hiện các giao dịch thu, nộp thuế, nhận tiền BHXH, nộp học phí, viện phí... với nhiều hình thức thanh toán: thanh toán trực tuyến, thanh toán trên ứng dụng điện thoại di động, thanh toán không tiếp xúc, thanh toán trường gần trên di động (NFC) và các dịch vụ thanh toán hiện đại khác.

Ngoài ra, một số NHTM đã và đang phối hợp triển khai phát hành thẻ đa năng cho phép thực hiện giao dịch nộp học phí liên kết với các trường đại học, cao đẳng, THPT trên địa bàn¹¹.

2.2. Về việc áp dụng các biện pháp trao đổi, chia sẻ thông tin phù hợp giữa đơn vị cung ứng dịch vụ công với ngân hàng

Trong thời gian qua, ngành Ngân hàng Bình Định đã tăng cường kết nối, trao đổi thông tin dữ liệu với KBNN tỉnh, Cục Thuế tỉnh, Cục Hải quan Bình Định; phối hợp với các cơ quan này trong việc thu NSNN qua phương thức điện tử, nhất là thu, nộp thuế điện tử.

Cục Thuế tỉnh đã phối hợp với Phòng Cảnh sát giao thông – Công an tỉnh, Công an các huyện, thị xã, thành phố và các NHTM xây dựng các biện pháp kiểm soát, đối chiếu Bảng kê nộp tiền, chứng từ nộp lệ phí trước bạ với Thông báo nộp lệ phí trước bạ của cơ quan Thuế, nhằm đảm bảo chủ phương tiện nộp đủ số tiền lệ phí trước bạ theo quy định.

2.3. Về việc phối hợp giữa các Sở, ban, ngành, UBND các huyện, thị xã, thành phố, doanh nghiệp, đơn vị cung ứng dịch vụ công trong việc triển khai các giải pháp đẩy mạnh thanh toán qua ngân hàng đối với dịch vụ công và chi trả an sinh xã hội

¹¹ BIDV Bình Định đã phối hợp với Trường Đại học Quy Nhơn; BIDV Quy Nhơn đang triển khai phối hợp với Trường Cao đẳng Y tế Bình Định, Trường Cao đẳng kỹ thuật công nghệ Quy Nhơn, Trung tâm giao dục thường xuyên tỉnh Bình Định và Trường THPT Trần Cao Vân...

- KBNN tỉnh, Cục Thuế tỉnh, Cục Hải quan Bình Định, BHXH tỉnh, Công ty Điện lực Bình Định, Công ty CP Cấp thoát nước Bình Định, các cơ sở y tế và cơ sở giáo dục trên địa bàn đã chủ động phối hợp với các NHTM triển khai thanh toán qua ngân hàng đối với dịch vụ công và chi trả an sinh xã hội. Bên cạnh đó, Sở Giáo dục và Đào tạo, Sở Y tế đã chỉ đạo các trường học, cơ sở giáo dục, cơ sở y tế thuộc thẩm quyền quản lý tích cực phối hợp với các NHTM triển khai thanh toán học phí, viện phí qua ngân hàng; tăng cường tuyên truyền, vận động, khuyến khích học sinh, sinh viên, bệnh nhân thực hiện thanh toán qua ngân hàng.

- UBND các huyện, thị xã, thành phố đã có văn bản chỉ đạo UBND các xã, phường, thị trấn, các đơn vị cung ứng dịch vụ công trên địa bàn triển khai thực hiện thanh toán dịch vụ công và chi trả an sinh xã hội qua ngân hàng; tạo điều kiện thuận lợi, tiết kiệm thời gian, giảm thiểu thủ tục cho người dân khi tham gia thanh toán; vận động, khuyến khích cán bộ, công chức, viên chức và người lao động tại cơ quan, đơn vị thực hiện thanh toán qua ngân hàng đối với dịch vụ công: thuế, điện, nước, học phí, viện phí.

- Các đơn vị trực thuộc UBND các huyện, thị xã, thành phố đã phối với các ngành chức năng, hệ thống NHTM trên địa bàn xây dựng chương trình kế hoạch, tiến độ hướng dẫn quy trình thủ tục thanh toán qua ngân hàng đối với dịch vụ công và chi trả an sinh xã hội.

2.4. Về việc đảm bảo an ninh, an toàn trong hoạt động thanh toán, tạo niềm tin cho khách hàng

NHNN Chi nhánh tỉnh đã ban hành các văn bản chỉ đạo về công tác thanh toán; trong đó, yêu cầu các NHTM trên địa bàn rà soát, kiểm tra thực hiện các quy định về triển khai các ứng dụng thanh toán bảo đảm chặt chẽ, an toàn; tăng cường kiểm tra phát hiện kịp thời các hành vi gian lận không đúng quy định của pháp luật về hoạt động thanh toán, trung gian thanh toán, phòng ngừa lợi dụng để thực hiện hành vi vi phạm pháp luật.

NHNN Chi nhánh tỉnh đã tổ chức các cuộc kiểm tra việc chấp hành các quy định về trang bị, quản lý, vận hành và bảo đảm an toàn hoạt động của máy ATM tại các NHTM trên địa bàn; qua đó, NHNN Chi nhánh tỉnh đã kiến nghị, yêu cầu NHTM chấn chỉnh, khắc phục các thiếu sót trong hoạt động ATM.

Thông qua các kênh thu thập thông tin (báo cáo định kỳ tháng, quý, năm¹², báo cáo đột xuất của ngân hàng; thông tin phản ánh trên phương tiện thông tin đại chúng; thông qua các hoạt động kiểm tra tại chỗ...), hệ thống cơ sở dữ liệu (Hệ thống báo cáo thống kê Ngân hàng Nhà nước); cho thấy hoạt động thanh toán không dùng tiền mặt nói chung và thanh toán dịch vụ công, chi trả an sinh xã hội qua ngân hàng nói riêng tại các NHTM trên địa bàn về cơ bản đã đảm bảo an ninh, ổn định.

Công an tỉnh đã phối hợp với NHNN Chi nhánh tỉnh chỉ đạo Công an các đơn vị, địa phương phối hợp với các NHTM trên địa bàn tăng cường công tác đảm bảo an ninh, an toàn, bảo mật, phòng, chống rửa tiền, phát hiện, phòng ngừa, ngăn chặn và

¹² Báo cáo một số chỉ tiêu tháng; báo cáo tình hình hoạt động ATM/POS; báo cáo tình hình thực hiện kế hoạch phát triển thanh toán thẻ ngân hàng qua thiết bị chấp nhận thẻ giai đoạn 2017-2020; báo cáo tình hình kiểm tra, giám sát các đơn vị chấp nhận thẻ...

xử lý các hành vi vi phạm pháp luật trong lĩnh vực thanh toán điện tử, đặc biệt là tội phạm và gian lận trong thanh toán thẻ, ATM, POS, thanh toán qua internet, điện thoại di động... Thời gian qua, Công an tỉnh đã có nhiều công văn thông báo NHNN Chi nhánh tỉnh và các NHTM về tình hình tội phạm công nghệ cao trong lĩnh vực thanh toán qua ngân hàng; tình hình an toàn bảo mật của thẻ ATM và tình hình lừa đảo chiếm đoạt tài sản phổ biến trong lĩnh vực thanh toán qua ngân hàng (nhất là hình thức giả mạo các cơ quan chức năng, các ngân hàng để lừa đảo thông qua lấy cấp mã OTP)...

Các NHTM trên địa bàn thường xuyên cập nhật các thông tin cảnh báo từ NHNN Chi nhánh tỉnh và Công an tỉnh để phổ biến đến khách hàng, người tiêu dùng các biện pháp nhận biết rủi ro, cách phòng tránh và xử lý khi bị lợi dụng trong hoạt động thanh toán qua ngân hàng; thường xuyên phối hợp với tiểu ban Quản lý rủi ro – Hiệp hội thẻ để chia sẻ kinh nghiệm xử lý các sự cố phức tạp; tăng cường kiểm soát thanh toán, phát hành hóa đơn bán hàng hóa, dịch vụ, kiểm soát chứng từ điện tử, quy định tính pháp lý chứng từ điện tử, lưu trữ chứng từ điện tử; thường xuyên rà soát, bổ sung các quy định nội bộ, quy trình nghiệp vụ; thường xuyên thông báo, khuyến cáo cho khách hàng cách bảo mật thông tin khi giao dịch qua hệ thống Mobile Banking, Internet Banking; ứng dụng các công nghệ bảo mật mới; luôn sẵn sàng kiểm tra và hỗ trợ, bảo đảm các biện pháp an ninh, an toàn trong mọi tình huống xảy ra... Đối với công tác đảm bảo an ninh, an toàn cho các giao dịch qua ATM, POS, các NHTM trên địa bàn áp dụng các biện pháp như:

- Tuân thủ chặt chẽ các quy trình phát hành thẻ, kiểm tra hồ sơ phát hành thẻ để phát hiện các trường hợp có dấu hiệu nghi ngờ bất thường.

- Rà soát việc thực hiện quy trình, quy định trong nghiệp vụ thẻ tại các phòng nghiệp vụ để phát hiện sai sót, chấn chỉnh kịp thời nhằm hạn chế rủi ro xảy ra, đảm bảo an toàn trong hoạt động tác nghiệp.

- Thực hiện tốt việc khảo sát đảm bảo lựa chọn đơn vị chấp nhận thẻ (gọi tắt là ĐVCNT) có chất lượng; tăng cường giám sát quá trình hoạt động của ĐVCNT, thường xuyên theo dõi doanh số, số lượng giao dịch tại các ĐVCNT để triển khai các chương trình hỗ trợ thúc đẩy kinh doanh phù hợp đồng thời phát hiện sớm các dấu hiệu bất thường (nếu có).

- Đa số ATM của chi nhánh đều lắp đặt camera an ninh, có tài liệu hướng dẫn sử dụng và bảo đảm an ninh, an toàn cho khách hàng giao dịch, ngoài ra có thông báo đường dây nóng để hỗ trợ cho khách hàng khi có nhu cầu tư vấn, giải thích trong lúc giao dịch.

- Tăng cường công tác giám sát hệ thống ATM và kiểm tra ATM trong quá trình kiểm quỹ, tiếp quỹ, rà soát đảm bảo tất cả các máy ATM được lắp đặt tấm che bàn phím, thiết bị chống đánh cắp dữ liệu; bố trí bảo vệ, theo dõi ATM, triển khai công tác đào tạo hướng dẫn lực lượng bảo vệ nhận biết các dấu hiệu nghi ngờ.

2.5. Về công tác thông tin tuyên truyền và thực hiện hiệu quả các giải pháp hỗ trợ khác

2.5.1. Tăng cường công tác thông tin tuyên truyền

- Sở Thông tin và Truyền thông đã phối hợp với Hội Nhà báo tỉnh chỉ đạo, định hướng nội dung tuyên truyền cho cơ quan báo chí, Trung tâm Văn hóa – Thông tin – Thể thao các huyện, thị xã, thành phố, Đài Truyền thanh các xã, phường, thị trấn tăng cường thông tin, tuyên truyền về các sản phẩm, dịch vụ và quy trình, thủ tục thanh toán không dùng tiền mặt, những lợi ích và hiệu quả của việc sử dụng các dịch vụ thanh toán qua ngân hàng khi thực hiện nộp thuế, trả tiền điện nước, học phí, viện phí và chi trả an sinh xã hội; tuyên truyền, khuyến khích, vận động, hướng dẫn cán bộ, công chức, phụ huynh, học sinh về thanh toán không dùng tiền mặt qua các hình thức phù hợp.

- Ngành Ngân hàng Bình Định cũng đẩy mạnh tuyên truyền, phổ biến kiến thức về thanh toán các dịch vụ công và chi trả an sinh xã hội qua ngân hàng đến người dân, doanh nghiệp bằng các hình thức phù hợp, thiết thực, hiệu quả như: thường xuyên quảng cáo các sản phẩm dịch vụ ngân hàng điện tử trên các phương tiện thông tin đại chúng (email, SMS, báo chí, website...) và tại các điểm giao dịch của ngân hàng (poster, tờ rơi, pano...).

2.5.2. Các giải pháp hỗ trợ khác

Các NHTM đã triển khai mạnh mẽ và cụ thể đến khách hàng về các quy trình thanh toán, tạo được thói quen cho một bộ phận lớn khách hàng trong việc thanh toán dịch vụ công và chi trả an sinh xã hội qua ngân hàng; thường xuyên đào tạo nhân viên nắm bắt được các sản phẩm, công nghệ mới để có kiến thức, kỹ năng hướng dẫn khách hàng sử dụng tốt nhất các sản phẩm, dịch vụ của ngân hàng; tổ chức các hội nghị để giới thiệu và hướng dẫn khách hàng trải nghiệm các dịch vụ thanh toán không dùng tiền mặt; trực tiếp đến các đơn vị sử dụng dịch vụ thanh toán lương qua ngân hàng để triển khai giới thiệu và hướng dẫn sản phẩm dịch vụ đến từng khách hàng; tổ chức các buổi hướng dẫn tập trung tại doanh nghiệp, trường học, các đơn vị triển khai dịch vụ thu hộ...

Theo chương trình quảng bá, khuyến mãi của Hội sở chính, một số NHTM cũng đã triển khai các chương trình tặng quà, ưu đãi về phí đối với các dịch vụ thanh toán điện tử (nộp thuế điện tử, thanh toán tiền điện, nước, học phí...), tặng chiết khấu...

III. THUẬN LỢI, KHÓ KHĂN, VƯỚNG MẮC VÀ NGUYÊN NHÂN

1. Thuận lợi

- Khuôn khổ pháp lý, cơ chế chính sách về hoạt động thanh toán qua ngân hàng đối với dịch vụ công và chi trả an sinh xã hội về cơ bản đã được bổ sung, hoàn thiện; hệ thống văn bản từ Nghị định đến Thông tư được ban hành khá đồng bộ, tạo điều kiện thuận lợi, khuyến khích phát triển thanh toán qua ngân hàng, hạn chế thanh toán bằng tiền mặt và đảm bảo an ninh, an toàn trong hoạt động thanh toán.

- Việc triển khai thực hiện Đề án đã nhận được sự quan tâm chỉ đạo sát sao của UBND tỉnh Bình Định, sự đồng thuận, thống nhất trong việc chỉ đạo của các cơ quan, đơn vị liên quan và sự hưởng ứng của các tầng lớp trong xã hội, đặc biệt là nhóm đối tượng hưởng lương từ NSNN, cũng như sự nắm bắt, thực thi kịp thời của ngành ngân hàng.

- Cơ sở hạ tầng và công nghệ phục vụ thanh toán qua ngân hàng, nhất là thanh toán điện tử tiếp tục được đầu tư, nâng cao chất lượng, cơ bản đáp ứng được nhu cầu

thanh toán qua ngân hàng của người dân trên địa bàn; các dịch vụ, phương tiện thanh toán đã được phát triển mạnh mẽ và đa dạng, mang lại nhiều tiện ích cho người sử dụng, tạo thuận lợi cho việc thanh toán dịch vụ công qua ngân hàng.

2. Khó khăn, vướng mắc và nguyên nhân

Tuy đã có nhiều cố gắng trong công tác đẩy mạnh thanh toán qua ngân hàng đối với dịch vụ công và chi trả an sinh xã hội, tuy nhiên việc tiếp cận và triển khai dịch vụ thanh toán qua ngân hàng trên địa bàn vẫn gặp một số khó khăn như:

- Thói quen dùng tiền mặt của đại bộ phận người dân là rào cản lớn nhất trong việc đẩy mạnh thanh toán qua ngân hàng đối với dịch vụ công và chi trả an sinh xã hội hiện nay. Nguyên nhân là do: khả năng tiếp cận công nghệ thông tin của một số bộ phận dân cư còn hạn chế dẫn đến tâm lý e ngại sử dụng phương tiện thanh toán qua ngân hàng; mức độ tin cậy của người dân đối với các phương tiện thanh toán không dùng tiền mặt còn khá thấp, một phần là do tình hình tội phạm công nghệ cao, tội phạm về chiếm đoạt tài sản thông qua thanh toán điện tử diễn biến ngày càng phức tạp và đã xảy ra tại địa bàn tỉnh...

- Cơ sở hạ tầng thanh toán của ngành ngân hàng (hệ thống ATM, điểm giao dịch) còn chưa đồng bộ. Trên địa bàn tỉnh Bình Định hiện có 4 huyện chỉ có một ngân hàng phục vụ (Agribank), còn chưa đáp ứng hết nhu cầu nộp thuế, tiền điện, tiền nước... của người dân. Mặt khác, các máy ATM được phân bố chủ yếu tập trung tại các trung tâm huyện lỵ, thị trấn, hầu hết các xã thường không lắp đặt máy ATM; do đó, cán bộ, công chức, viên chức và người lao động cấp xã thường phải đi rất xa để rút tiền, dẫn tới chưa khuyến khích được đối tượng là đơn vị sử dụng ngân sách ở địa bàn xã, thị trấn tham gia vào việc thanh toán lương qua tài khoản, cũng như đối tượng là người dân ở những khu vực nông thôn, vùng sâu, vùng xa tiếp cận với dịch vụ ngân hàng. Nguyên nhân là do chi phí đầu tư cơ sở hạ tầng phục vụ thanh toán tương đối lớn trong khi nguồn lực để phát triển thanh toán không dùng tiền mặt còn hạn chế, nhất là phát triển về vùng nông thôn, vùng sâu, vùng xa nên các NHTM cần phải cân nhắc, tính toán, đảm bảo hiệu quả kinh doanh.

- Một số đơn vị, doanh nghiệp cung cấp dịch vụ chưa sẵn sàng áp dụng hình thức thanh toán qua POS, thậm chí còn cho rằng chi phí tốn kém vì phải chi thêm mức phí chấp nhận thanh toán nên các ngân hàng khó khăn trong việc tiếp cận, triển khai. Về vấn đề này, qua theo dõi, nắm bắt thông tin thì một số NHTM đã có các chính sách ưu đãi về phí đối với thanh toán dịch vụ công qua ngân hàng. Hơn nữa, xét về mặt toàn diện thì các lợi ích mà thực hiện thanh toán qua ngân hàng mang lại như: tiết kiệm thời gian, nhân lực (giảm chi phí nhân sự kiểm đếm, giao nhận tiền mặt, kiểm soát, đối chiếu,...), thuận tiện cho công tác quản lý, giảm rủi ro thu tiền mặt (thừa thiếu, mất mát,..) và đơn giản hóa quy trình, tăng hiệu suất phục vụ... sẽ lớn hơn chi phí khi triển khai tại đơn vị.

- Việc vận động người hưởng lương hưu và chế độ BHXH qua ngân hàng còn gặp nhiều khó khăn do theo Luật BHXH, người hưởng được lựa chọn hình thức nhận chế độ BHXH bằng tiền mặt hoặc qua tài khoản cá nhân nên việc chi trả lương hưu, các chế độ BHXH phụ thuộc vào người được hưởng – phần lớn là người cao tuổi, thu nhập có hạn và có tâm lý, thói quen sử dụng tiền mặt.

- Việc triển khai dịch vụ thanh toán tiền học phí qua ngân hàng tại các cơ sở giáo dục còn gặp khó khăn do phần lớn điều kiện kỹ thuật của các đơn vị chưa cho phép kết nối chia sẻ dữ liệu giữa trường học với ngân hàng dẫn đến khó khăn trong việc chia sẻ thông tin, gây khó khăn, rườm rà trong việc đối chiếu, xác nhận thanh toán.

- Công tác tuyên truyền, vận động chưa được triệt để, sâu sát, chưa nêu bật được những lợi ích khi sử dụng thanh toán qua ngân hàng; đặc biệt, việc phổ biến kiến thức về thanh toán qua ngân hàng đến người dân ở khu vực nông thôn, vùng sâu vùng xa còn nhiều khó khăn, chưa được triển khai mạnh mẽ. Nguồn kinh phí phục vụ cho công tác tuyên truyền còn hạn chế.

IV. KIẾN NGHỊ, ĐỀ XUẤT

Kính đề nghị Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ xem xét ban hành:

- Đề án đẩy mạnh thanh toán qua ngân hàng đối với các dịch vụ công: thuế, điện, nước, học phí, viện phí và chi trả các chương trình an sinh xã hội cho giai đoạn 2021 - 2025 để có cơ sở cho việc chỉ đạo, định hướng và triển khai thực hiện trên địa bàn tỉnh trong thời gian tới.

- Cơ chế, chính sách ứng dụng công nghệ việc chuẩn hóa cơ sở thông tin dữ liệu khách hàng, kết nối chia sẻ thông tin giữa các cơ quan, đơn vị, doanh nghiệp cung cấp dịch vụ với các NHTM để phục vụ thanh toán dịch vụ công qua ngân hàng.

- Quy định về các mức phí thanh toán, trong đó có thể điều tiết chính sách phí ưu đãi đối với các dịch vụ công.

Trên đây là báo cáo kết quả thực hiện Đề án đẩy mạnh thanh toán qua ngân hàng đối với các dịch vụ công: thuế, điện, nước, học phí, viện phí và chi trả các chương trình an sinh xã hội trên địa bàn tỉnh, UBND tỉnh Bình Định kính báo cáo Ngân hàng Nhà nước Việt Nam xem xét, tổng hợp./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- CT, các PCT UBND tỉnh;
- NHNN Chi nhánh tỉnh;
- LĐ VP UBND tỉnh;
- Lưu: VT, K3.

TM. ỦY BAN NHÂN DÂN
KT. CHỦ TỊCH
PHÓ CHỦ TỊCH

Nguyễn Tuấn Thanh